

En og Tredivte Møde.

Torsdagen den 16de December Kl. 1.

Sekretæren, Hummeluhr, oplæste Protokollen for forrige Møde, som derefter blev underkrevet.

Første Viceformand (Høgssbro): Fra Finantsministeren har jeg ved Skrivelse af Gaars Dato modtaget til Omdeling her i Thinget Exemplarer af Danmarks Statistik, statistiske Meddelelser, 3die Række, 3die Bind. Omdelingen har fundet Steb.

Folkethingsmanden for Bornholms 2den Valgtreds (Dam) har anmeldt, at han agter her i Thinget at indbringe „Forflag til Lov om, at de almindelige for Danmark gjældende Lovbestemmelser om Strandingsvæsenet udvides til ogsaa at gjælde for Bornholm.“

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forflag til Lov om Lønninger m. v. ved Søværnet.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3191 ff.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Ingen begjærede Ordet.

Lovforslagets Overgang til 2den Behandling vedtoges uden Afstemning.

Bøffen: Jeg tillader mig at foreslaa Lovforslaget henvist til det Udvalg, der behandler Lønningsloven for Hæren.

Uden Forhandling og Afstemning vedtoges ovennævnte Forflag.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forflag til Lov om Kjøb af den østjydske Jernbane.

(1ste Behandling findes i Tidenden Sp. 983 ff.)

Der var til denne Behandling ikke stillet noget Ændringsforflag.

Lovforslagets Paragrafer samt Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3die Behandling fattes under Forhandling under Et.

Sage: Jeg vil bede det ærede Thing undskyld, at jeg tager Ordet saa sildt ved denne Sags Behandling. Det er naturligvis haabløst at neblægge Indsigelse imod denne Lov, idetmindstie fer det saaledes ud, men da Sagen forekommer mig at være af meget alvorlig Betydning for Statens fremtidige Stilling til den Slags Anlæg, vil jeg bede om Tilladelse til at motivere mit Standpunkt. Der er anført to Hovedgrunde for dette Kjøb. Den ene er Statens almindelige Interesse i at erhverve Banen, den anden Billighedshensyn. Statens almindelige Interesse tror jeg, at man i det Hele saa temmelig kan se bort fra. Der er anført, at man i det Hele er stemt for Statsbanedrift i Sammenligning med Privatbanedrift, der er anført Hensyn til Transport til Leiren og i Krigstid. Hensyn til Grenaa Havn osv., men den Slags Punkter tror jeg alle ere temmelig underordnede Spørgsmaal, ialtfald kunne de aldrig motivere, at man kjøber Banerne langt over deres virkelige Verdi. Derfor skal jeg ikke komme ind paa Spørgsmaalet om Statsbane- eller Privatbanedrift. Verdien af en saadan Bane maa bestemmes, ligesom naar der ellers er Tale om at bestemme en Verdi. I det Staten optræder som Kjøber og Aktieselskabet som Sælger, mener jeg, at et Magtbud om en vilkaarlig Pris ikke kan være et Forsøg paa at finde Banens Verdi. Der bliver da kun tilbage Billighedshensyn, og jeg skal i saa Henseende erkjende, at, naar Kommunerne i det Hele ere komne ind paa en uheldig Vej, og der er Grund for dem til ikke at kunne se klart i Forholdet, er der Anledning for Staten til at vise Billighed. Det har jeg ogsaa tilladt mig at sige før. Et Andet er, naar man gaar saavidt, som man gaar i dette Tilfælde, at man blander de to Hensyn, Statshensynet og Billighedshensynet, paa en saadan Maade, at man kun kan stemme for et dyrt Kjøb eller maa være imod det Hele. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at, naar der er Spørgsmaal om Billighedshensyn — om et Billighedstrev kan der her ikke godt være Tale — bliver det Hele en ren Stjønssag, og jeg vil hævde, at den omhandlede Egn, hvis dette Lovforslag vedtages, i Virkeligheden har været den gunstigt stillede af alle Egne i Landet; men det forekommer mig noget besynderlig saaledes at sætte en Præmie for ikke vel overveiede Engagements. Naar man vil sige, at i Virkeligheden kommer den til at tilskyde ligesaa meget til Banen som alle andre Egne til deres Baner, — det er kun ved at tage en Renteberegning for 15 Aar tilhjælp, at man naaer op til, at det bliver endel mere, men man kan vel omtrent sige, at det bliver nogenlunde det Samme, — saa glemmer man, at man har faaet Banen